

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
ДОКТОР на Никола Петров Господарски, докторант към катедра Водни
спортове при НСА „Васил Левски” на тема:

ОПТИМИЗИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА И МЕТОДИТЕ ЗА КОНТРОЛ НА СПЕЦИАЛНАТА ПОДГОТОВКА В ГРЕБАНЕТО

Научен ръководител: проф. Румян Христов, д.н.

Рецензент: доц. д-р Ганчо Матеев

Представената за рецензия дисертация е добре оформена в класическата структура за подобен вид труд и обхваща 179 страници, 41 таблици и 40 фигури. Материалът е разпределен в 6 раздела както следва:

1. Научно-методологични основи на гребния спорт.

Дисертантът прави задълбочен анализ на знанията в исторически, морфофункционален, спортно-педагогически и физиологичен аспект. Обръща особено внимание на средствата и методите за специална физическа подготовка в тренировката по гребане, както и на контрола в хода на спортната подготовка. Контролът е разгледан основателно и логично като контрол на външното натоварване, контрол на вътрешното натоварване и контрол на кумулативния тренировъчен ефект. Залог за успех в тренировъчния процес е уелото боравене в баланса на тези страни на контрол, основано на точна оценка на параметрите и резултатите от контролните методи. Прави се сравнителен анализ на методите на контрол и на тяхното значение за разкриване на важните параметри, определящи състоянието на адаптацията на състезателя по гребане към високите и пределни натоварвания в тренировка и състезания. В това отношение авторът показва обширни знания и уело използване

както на литературата, така и на личен опит в подготовката на състезатели по гребане.

Работната хипотеза произлиза естествено от казаното в литературния обзор и е формулирана ясно и целенасочено.

Като цяло този раздел е по-дълъг от необходимото, заема 49% от текстовата част на дисертацията и въпреки обширната информативност, би могъл да е поне с 1/3 по-къс. Освен това на много места цитираните текстове, таблици и фигури не са посочени в литературния списък.

2. Цел, задачи, методика и организация на изследването.

Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и точно и от нея произтичат 7 определени задачи, които показват насоката на научното търсене. Методиката е описана доста кратко, за сметка на методологията. Тук трябва да отбележа, че е неуместно да се използва терминът „респираторен квотиент“, тъй като става дума за RER – това е отношение на респираторния газообмен. Респираторният квотиент има строго определени стойности (0.70 – 1.00), докато RER може да излиза извън тези стойности и има различно физиологично значение.

Използвани са съвременна апаратура и методики за определяне на функционалното състояние на изследваните спортисти.

Авторът описва собствена методика за определяне на енергоосигурителните зони, което е негов принос в създаване на оригинална тестова батерия, отговаряща на поставените задачи и необходима за оптимизиране контрола на тренировъчния процес в гребането.

Организацията на изследването и оформянето на дисертационния труд са описани ясно и подробно.

3. Резултати и анализ.

В този радел авторът представя не само резултатите от експерименталния период и техния анализ, но и логичния път на научния подход за обособяване на тренировъчни зони, планиране на тренировъчен цикъл и създаване на оригинална специализирана тестова батерия на сухо, както и система за контрол на тренировката на вода. Главен асистент Никола Господарски показва задълбочени познания както по специалността, така и по физиология на спорта, теория и методика на спортната подготовка, статистика. Той умело работи както със спортно-педагогическите проблеми, така и със сложните взаимодействия на спироергометричните показатели и методологията на тестиране в спорта.

Съществуват определени пропуски (пропуснал е изваждането на кислородната консумация необходима за основна, оперативна, обмяна от сумарната кислородна консумация на даден тест при изчисляване на процента аеробно енергоосигуряване), пропуски в обозначенията на таблици и фигури, някои неубедителни твърдения (на стр. 84 авторът твърди, че високата отрицателна корелация между лактат и мощност се дължи на тренираността, което се убожда в Таблица 16 на стр. 78. И по-надолу твърди, че кислородният пулс е в нелинейна връзка между пулсовата честота и кислородната консумация и е важен показател за икономичността на работа по време на натоварване, докато кислородният пулс е показател за адаптацията на сърцето към физическо натоварване). Независимо от това, теоретичната основа на работата е пренесена умело и успешно в треньорската практика.

4. Изводи и препоръки.

Изводите са изнесени ясно и отговарят точно на поставените задачи.

Препоръките са насочени към треньорите по гребане и са осъществими в практиката на спортната тренировка.

5. Използвана литература.

В списъка фигурират 110 заглавия, от които 22 на кирилица и 88 на латиница. От тях 30% са от последните 15 години. Не всички заглавия са цитирани според стандарта. Посочени са и 8 интернет страници.

6. Приложения.

Представени са 10 приложения, които имат пряка връзка с изложението и са неделима част от дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представената дисертация е значителен научен труд, осъществен с мултидисциплинарен подход и представлява модел на пряко проложение на спортната наука в практиката за оптимизиране на средствата и методите за контрол на специалната подготовка в гребането. Съгласен съм с приносите на автора, представени в автореферата.

Това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на главен асистент НИКОЛА ПЕТРОВ ГОСППОДАРСКИ образователната и научна степен ДОКТОР по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)“.

Рецензент:

Доц. д-р Ганчо Матеев